

SAB • Arnhem

bezoekadres
Frombergdwaarsstraat 54
6814 DZ Arnhem

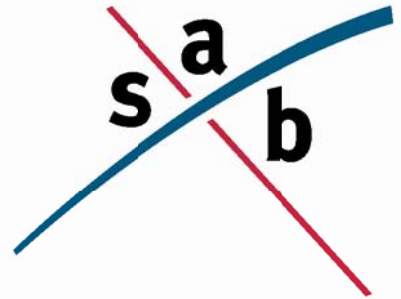
correspondentieadres
Postbus 479
6800 AL Arnhem

T [026] 357 69 11
F [026] 357 66 11
I www.sab.nl
E arnhem@sab.nl

KvK Arnhem 09122123

SAB • Amsterdam

SAB • Eindhoven

briefrapport

aan: Weller Vastgoed Beheer B.V.

van: SAB

ons kenmerk: HRL/ZON/130581

datum: 2 september 2014

betreft: Quick scan flora en fauna in het kader van de vervangende woningbouw Pastoor Savelbergstraat, Brunssum

AANLEIDING EN METHODE

Weller Vastgoed Beheer B.V. is voornemens de woningen aan de Pastoor Savelbergstraat te amoveren en daarna nieuwe woningen te realiseren. Met het plan worden in totaal 22 woningen gesloopt en maximaal 53 nieuwe woningen gerealiseerd. Eén van de haalbaarheidsstudies die hiervoor dient te worden uitgevoerd is toetsing aan de natuurregeling. Voorliggend onderzoek betreft een quick scan (in de vorm van een briefrapportage) waarin op basis van een gebiedsanalyse, beschikbare soortgegevens en een eenmalige veldverkenning op 21 januari 2014, uitspraken worden gedaan over de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en dieren in het plangebied. Het veldbezoek heeft nadrukkelijk niet de status van een volledige veldinventarisatie; zowel tijdstip (deels buiten het actieve seizoen van diverse diergroepen) als het eenmalige karakter zijn hiervoor niet toereikend.

Deze quick scan is uitgevoerd op basis van de momenteel geldende uitwerking en interpretatie van beleid en wetgeving. Onderstaande afbeelding toont de ligging van het plangebied.

Ligging van het plangebied aan de Pastoor Savelbergstraat (links) en de ligging van het plangebied in het centrum van Brunssum (SAB, 2014).

HUIDIGE SITUATIE

Brunssum is gelegen in een gebied met een groen, heuvelachtig karakter. Brunssum kent daardoor veel natuurlijke hoogteverschillen. Het hoogteverschil tussen de Brunssummerheide en het lager gelegen gebied aan de Groene Weg bedraagt circa 30 meter. In de omgeving van Brunssum zijn veel groene elementen te vinden. Ook binnen de bebouwde kom zijn de wegen vaak voorzien van bomenrijen en komen veel groene elementen voor. Dit maakt de omgeving van Brunssum tot een waardevol landschap. Het plangebied is gelegen in het centrum van Brunssum aan de Pastoor Savelbergstraat. Ten zuiden van het plangebied ligt het Vijverpark, ten westen en noorden de winkelstraten Kerkstraat en Wilhelminastraat en een multifunctioneel winkelpand “t Winkelcentrum”. Ten oosten, aan de overzijde van de Pastoor Savelbergstraat, zijn woningen en een grote parkeerplaats gelegen. Binnen het plangebied zijn 21 woningen aanwezig waarvan het pand aan de Wilhelminastraat 16 niet is bewoond. Aan de voor en achterzijde van de woningen zijn tuinen aanwezig. De gronden en tuinen rondom de woningen zijn deels verhard en deel ingevuld met beplanting. Het geheel toont goed onderhoud en intensief beheert. Onderstaande afbeelding geeft een impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek (dd. 21 januari 2014).

Impressie van het plangebied ten tijde van het veldbezoek. V.l.n.r.: onbewoond pand aan de Wilhelminastraat 16; rijtjeswoningen aan de Pastoor Savelbergstraat; achterzijde woningen aan de Pastoor Savelbergstraat en de voorzijde van dezelfde woningen met voortuin (SAB, 2014).

TOEKOMSTIGE SITUATIE

Uit het Masterplan Brunssum (2008) blijkt dat de bestaande bebouwing van rijtjeswoningen bestaande uit 2 bouwlagen en een kap wordt vervangen door appartementen gebouwen. Het betreft 2 stroken en 2 torens. De torens markeren de entree tot de parkeerplaats achter de Parel. De stroken bestaan uit 4 bouwlagen, de torens 5. Voor zowel de stroken als de torens geldt dat de begane grondlaag verhoogd ten opzichte van maaiveld is gelegen. Onder deze laag is een halfverdiepte parkeerlaag voorzien waarin de parkeervoorziening voor de bewoners op eigen terrein kan worden afgedekt. Onderstaande afbeelding geeft een impressie van de toekomstige situatie zoals gegeven in het Masterplan Brunssum.

Verbeelding toekomstige situatie uit het Masterplan Brunssum (2008).

GEBIEDSBESCHERMING

Bij gebiedsbescherming is er onderscheid gemaakt tussen de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). In de Natuurbeschermingswet 1998 worden Natura 2000-gebieden en beschermde Natuurmonumenten beschermd. De EHS is niet opgenomen in de natuurwetgeving, maar dient bij de planologische afweging te worden meegenomen.

Het plangebied ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Natuurbeschermingswet. Het dichtstbijzijnde gebied beschermd in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 betreft het Natura 2000-gebied Brunssummerheide. Dit beschermde gebied ligt op ruim 1.400 meter afstand. Gezien tussenliggende elementen (bebouwing en wegen) en de afstand zijn zowel directe als indirecte negatieve effecten van de plannen op het beschermde gebied niet te verwachten.

Het plangebied te Brunssum ligt niet in of nabij een gebied dat is aangewezen in het kader van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Het dichtstbijzijnde natuurgebied dat is aangewezen als onderdeel van de EHS ligt op een afstand van ruim 750 meter (hemelsbreed gemeten). Gezien de ligging buiten de EHS is geen sprake van directe aantasting (oppervlakteverlies) van de EHS. Indirecte effecten als verstoring door licht en geluid of aantasting van essentiële verbindingen, aaneengeslotenheid en robuustheid zijn gezien de binnenstedelijke ligging niet aanwezig. Negatieve effecten van de plannen op de EHS zijn derhalve niet te verwachten.

SOORTENBESCHERMING

Soortenbescherming is altijd van toepassing. In Nederland is de bescherming van soorten opgenomen in de Flora- en faunawet. De Flora- en faunawet is gericht op het duurzaam in stand houden van soorten in hun natuurlijk leefgebied. Als een ruimtelijke ingreep rechtstreeks kan leiden tot verstoring of vernietiging van bepaalde beschermde soorten of hun leefgebied, kan het project in strijd zijn met de Flora- en faunawet. Voor het beoordelen van de doorwerking van het aspect soortenbescherming moet worden nagegaan of het plangebied beschermde soorten (zowel planten als dieren) herbergt. De mogelijke negatieve effecten van de ingreep op betreffende soorten moeten worden beschreven.

Algemeen voorkomende soorten

De meeste van de mogelijk in het plangebied voorkomende soorten zoals Gewone pad, Egel, (spits)muizen en Mol zijn beschermd volgens het lichte beschermingsregime van de Flora- en faunawet (tabel 1). Voor deze soorten geldt dat aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen op basis van een vrijstelling mogelijk is, zonder dat er sprake is van procedurele consequenties.

Strikt beschermde soorten

Een aantal van de mogelijk voorkomende soorten is meer strikt beschermd. Voor deze soorten moet bij aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen een ontheffing in het kader van de Flora- en faunawet wor-

den aangevraagd. De directe omgeving van het plangebied heeft een stedelijk karakter en het groen aldaar is intensief beheerd. Gezien het bovenstaande en op basis van de verspreidingsgegevens en biotoopeisen van de mogelijk in de omgeving voorkomende soorten en afwezigheid van een directe verbinding met het buitengebied en watergangen worden binnen het plangebied geen strikt beschermde amfibieën, reptielen, grondgebonden zoogdieren, vissen en insecten verwacht.

Vaatplanten

Binnen het plangebied zijn tuinen, perkjes, bomenrijen en gazons aanwezig. Het terrein is intensief beheerd en wordt regelmatig verstoord waardoor natuurlijke groeiplaatsen van strikt beschermde soorten niet aanwezig zijn. Aangeplante of ingezaaide exemplaren van beschermde vaatplanten in bijvoorbeeld tuinen zijn ook beschermd, maar zijn niet aangetroffen in het plangebied. Ook in de omgeving van het plangebied zijn ten tijde van het veldbezoek geen (geschikte groeiplaatsen van) beschermde vaatplanten aangetroffen. In en rondom het plangebied zijn soorten aangetroffen als Paarse dovenetel, Paardenbloem, Madelief, Rode klaver, Eik, Buxus (hagen) en Laurier. De soorten zijn niet beschermd middels de Flora- en faunawet en staan niet op de Rode lijst met bedreigde soorten. Met de plannen is derhalve geen sprake van negatieve effecten op beschermde vaatplanten in en om het plangebied.

Vleermuizen

Uit de verspreidingsgegevens van onder andere Limpens et al. (1997), telmee.nl en waarneming.nl blijkt dat in de omgeving van het plangebied vleermuizen voorkomen. Vleermuizen zijn strikt beschermd middels de Flora- en faunawet (tabel 3) en opgenomen in de Europese Habitatrichtlijn. Het leefgebied, vliegrouetes en verblijfplaatsen van deze soortgroep zijn daardoor allen beschermd. De vleermuizen zijn globaal op te delen in gebouwbewonende en boombewonende soorten.

Boombewonende vleermuissoorten hebben verblijfplaatsen in boomholtes, in scheuren of spleten en achter losse schors. In het plangebied zijn geen zichtbare geschikte holtes waargenomen of andere aanwijzingen gevonden waaruit de mogelijke aanwezigheid van boombewonende vleermuizen blijkt. Negatieve effecten op boombewonende soorten wordt derhalve niet verwacht.

De gebouwbewonende soorten hebben verblijfplaatsen in bijvoorbeeld de spouwmuur, op zolders, onder dakpannen en achter gevelbetimmering. In de panden in het plangebied zijn geen open stootvoegen aangetroffen. Vleermuizen gebruiken de open stootvoegen om toegang te verkrijgen tot de spouwmuur. Wel zijn op meerdere plaatsen kieren in de dakbetimmering waargenomen waarachter vleermuizen kunnen wegkruipen. Daarnaast zijn kieren aanwezig bij de dakpannen aan de kopse zijden van de woningen. Ook via deze weg kunnen mogelijk vleermuizen toegang tot onder het dak verkrijgen. Onderstaande afbeelding toont enkele locaties waar vleermuizen mogelijk een toegangsplek hebben tot in de bebouwing.

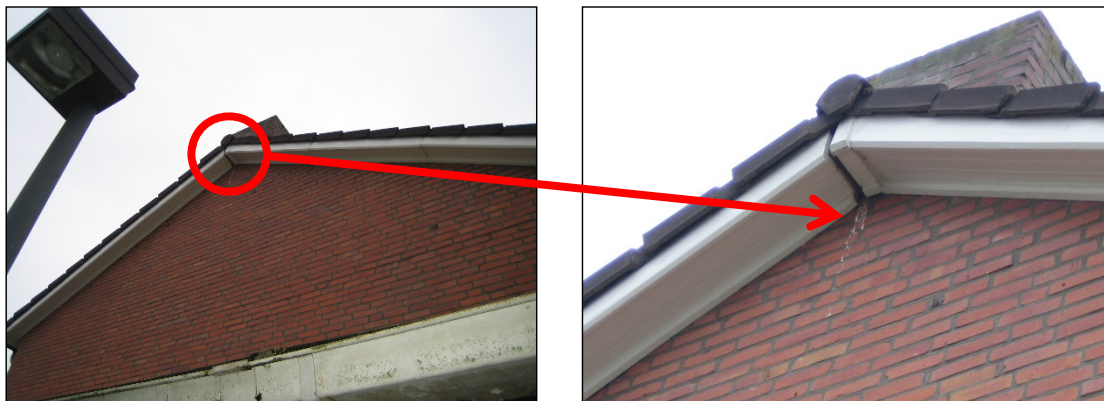
Locaties waar vleermuizen mogelijk toegang verkrijgen tot de spouw of onder de dakpannen (SAB, 2014).

De mogelijke aanwezigheid van vleermuisverblijfplaatsen in de bebouwing is om die reden op voorhand niet uit te sluiten. Met de sloop van de panden kunnen derhalve negatieve effecten optreden op de gebouwbewonende vleermuissoorten ter plaatse. Nader onderzoek wordt noodzakelijk geacht om de aan- of afwezigheid van vleermuizen in de bebouwing aan te tonen.

Vogels

Tijdens de veldverkenning zijn Merel, Huismus, Houtduif, Pimpelmees, Staartmees, Koolmees en Vink waargenomen. Alle vogels en hun actief gebruikte nesten zijn strikt beschermd. Actieve nesten van vogels mogen niet worden aangetast of verstoord. Voor de meeste vogels kan worden volstaan met ontzien van nesten in het broedseizoen (globaal van half maart tot half augustus). Nestlocaties van enkele vogelsoorten zoals roofvogels, uilen en Huismus zijn buiten het broedseizoen ook jaarrond beschermd.

In het plangebied is mogelijk een nestlocatie van huismus of spreeuw aanwezig. Deze is aanwezig achter de daktbetimmering aan de kopse zijde van het woonhuis Pastoor Savelbergstraat 15 (zie onderstaande afbeelding). Daarnaast zijn in het gehele plangebied pannendaken aanwezig waar soorten als de huismus en mogelijk ook de gierzwaluw broedt. In en in de nabijheid van het plangebied zijn voldoende foerageergebieden aanwezig waar deze soorten kunnen zoeken naar voedsel en/of beschutting vinden. Gezien de aanwezigheid van de pannendaken en de aanwezigheid van groene elementen (welke dienen als foerageer- en rustgebieden) kan de aanwezigheid van huismus en gierzwaluw niet worden uitgesloten. Om die reden dient nader onderzoek naar de aanwezigheid van de huismus en gierzwaluw te worden uitgevoerd waarbij wordt vastgesteld of er met de plannen sprake kan zijn van negatieve effecten op deze beschermde soorten.

Nestplaats van mogelijk huismus of spreeuw in de bebouwing aan de Pastoor Savelbergstraat. De aanwezigheid van uitwerpselen op de muur verraadt de aanwezigheid van de nestplaats onder de pannen (SAB, 2014).

CONCLUSIE

gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming in het kader van de Natuurbeschermingswet 1998 en de Ecologische Hoofdstructuur is gezien de relatief kleine ingreep, de tussenliggende bebouwing en afstand niet van toepassing. De plannen leiden niet tot aantasting van instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden of kernkwaliteiten van de EHS.

soortenbescherming

Uit de quick scan blijkt dat er met de plannen mogelijk sprake is van aantasting van vaste rust- en verblijfplaatsen of belangrijk leefgebied van strikt beschermde soorten. Het betreft hier vaste rust- en verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuissoorten en de jaarrond beschermde nestplaatsen van de huismus en gierzwaluw. Nader onderzoek naar de aanwezigheid van deze soorten wordt voor de plannen noodzakelijk geacht. Onderzoek naar deze soorten kan plaatsvinden vanaf medio april en duurt tot eind september 2014. Indien uit het nader onderzoek blijkt dat beschermde soorten aanwezig zijn in het plangebied en deze met de plannen worden aangetast, dient een ontheffing artikel 75 Flora- en faunawet worden aangevraagd bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland van het Ministerie van Economische Zaken. Wanneer geen beschermde soorten aanwezig zijn kan het project doorgang vinden zonder verdere juridische consequenties uit de Flora- en faunawet. Wel blijft de zorgplicht te allen tijde van toepassing.

zorgplicht

De zorgplicht is altijd van toepassing, op basis waarvan door iedereen voldoende zorg in acht moet worden genomen voor de in het wild levende dieren en hun leefomgeving. Dit kan bijvoorbeeld door buiten kwetsbare periodes (het voortplantings- en winterslaapseizoen) te starten met werkzaamheden en het gefaseerd werken om dieren de kans te geven om te vluchten. Verder kunnen vogels broeden binnen en in de omgeving van het plangebied. Werkzaamheden die een verstorend effect op broedende vogels veroorzaken mogen niet uitgevoerd worden.

ADVIES

Uit het voorliggend flora en fauna onderzoek volgt dat er met de plannen geen sprake is van een negatief effect op beschermde gebieden. Tevens blijkt dat veel beschermde plant- en diersoorten niet in of nabij het plangebied voorkomen. De bebouwing in het plangebied is mogelijk enkel geschikt voor beschermde vleermuissoorten en vogelsoorten als Gierzwaluw en Huismus. Om de (negatieve) effecten van het plan op deze beschermde soorten in beeld te brengen, adviseren wij nader onderzoek uit te voeren naar de aan-/afwezigheid van deze soorten.

Onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde vleermuissoorten, gierzwaluw en huismus dient te worden uitgevoerd in de volgende periodes:

Vleermuizen:	Kraamperiode 15 mei - 15 juli (2 veldbezoeken) en Paarperiode 15 augustus – 30 september (2 veldbezoeken).
Huisumus:	Broedperiode 1 april – 15 mei (2 veldbezoeken).
Gierzwaluw:	Broedperiode 1 juni – 15 juli (3 veldbezoeken).

Indien uit het onderzoek blijkt dat er geen beschermde vleermuissoorten, gierzwaluwen of huismussen in of nabij het plangebied voorkomen, staat de Flora- en faunawet de uitvoering van het plan niet in de weg, mits men voldoende rekening houdt met de bepalingen uit de zorgplicht (artikel 2, Ff-wet).

Mocht blijken dat er wel beschermde diersoorten in of nabij het plangebied aanwezig zijn, er met het plan sprake is van een negatief effect op de beschermde soort(-en) ter plaatse en er geen alternatieven voorhanden zijn om schadelijke effecten te voorkomen dan is een aanvraag ontheffing Flora- en faunawet noodzakelijk. U dient dan tevens mitigerende maatregelen te treffen op de negatieve effecten zo veel mogelijk te verzachten. Wij willen u er op attenderen dat de behandeltermijn van een aanvraag ontheffing Ff-wet bij het Ministerie van Economische Zaken tenminste 16 weken duurt en dat er voor de meeste beschermde soorten een gewenningsperiode van 3 – 6 maanden geldt. Wij raden u aan om, indien van toepassing, tijdig te starten met het treffen van mitigerende maatregelen. Dit kan onnodige vertraging van het plan voorkomen.

AANVULLENDE MAATREGELEN

Naast de eventuele verplichte maatregelen voortvloeiend uit de Flora- en faunawet kunnen vrijblijvend een aantal aanvullende maatregelen worden getroffen om de aanwezigheid van plant- en diersoorten in en rond het plangebied te stimuleren.

- voor vleermuizen zouden open stootvoegen aangebracht kunnen worden in muren, of vleermuiskasten kunnen worden geplaatst in de spouw of tegen de muur op >2,5 meter hoogte in nieuw te bouwen woningen;
- het planten van bomen en struweel voor vogels en vleermuizen verdient aanbeveling. Ecologisch gezien zijn inheemse bes- en bloemdragende struiken en planten het beste;

- er kunnen neststenen worden aangebracht ten behoeve van gierzwaluwen en huismussen. Deze beschermde soort verliest steeds meer nestmogelijkheden. De huidige bebouwing is voor deze soort niet geschikt.
- Het gebruik van vogelschroot onder de eerste rij pannen wordt afgeraden. Indien het toch wenselijk is om dit te gebruiken adviseren wij om dit pas onder de derde of vierde rij dakpannen te realiseren. Vogels kunnen dan nog wel een nest bouwen, maar niet verder onder het dak komen.